

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
5006 гр. В. Търново, бул. "България" № 76

Реш. № 4991/23.10.2017г
кз. 2

СТ А Н О В И Щ Е

от професор, д.в.н., **Георги Василев Бахчеванов**
Военна академия „Г. С. Раковски“
Нов български университет

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана“. Професионални направления: 9.1. „Национална сигурност“; 9.2. „Военно дело“.

Научни специалности: „Организация и управление на Въоръжените сили“; „Военнополитически проблеми на сигурността“; „Военно-приложни аспекти на гражданската защита“.

Гр. София, ж.к. „Младост 3“, бл. № 380, вх. А, GSM – 0889317403,
e-mail: prof.bahchevanov@gmail.com

на научните трудове на полк. доц. д.н. **Веселин Петров Мадански**, доцент в научноизследователска секция към Институт „Научноизследователска и иновационна дейност“ на Национален военен университет „В. Левски“, единствен участник в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, за нуждите на катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойсковски“ на Национален военен университет „Васил Левски“ по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност“ и „Модул за оцеляване“.

Конкурсът е обявен със заповед на Министъра на отбраната №ОХ-611/27.06.2017г. и публикуван в Държавен вестник брой 60 от 25.07.2017 г.

Съставът на Научното жури е отдаден в Заповед № РД-02-862 от 21.09.2017 г. на Началника на НВУ „В. Левски“.

Участникът в конкурса - полк. доц. д.н. **Веселин Петров Мадански** е автор на 56 научни труда: - 2 монографии, 3 учебници и учебни пособия, 51 научни статии и научни доклади в страната и чужбина - от общо 2917 страници.

Списъкът с предоставените ми за рецензиране материали съдържа 32 заглавия: - 1 монография; 1 електронен учебно-методически комплекс в областта на автономното съществуване и оцеляване в екстремални условия, включително на военнопрофесионална дейност и безопасността на жизнената дейност; 30 научни статии и научни доклади в страната и чужбина - от общо 1020 страници.

Количеството на публикациите е представително и оценявам като напълно достатъчно за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“.

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата. В кои научни области и проблеми кандидатът е работил и продължава да работи.

Представените за рецензиране трудове на полк. доц. д.н. Веселин Петров Мадански са в областта и проблематиката по специалността на конкурса за „професор“.

Публикациите са в авторитетни специализирани международни и национални научни издания и на престижни международни научни форуми. Стилът на кандидата е академичен, задълбочен и достъпен.

В страната са публикувани 20, а в чужбина 12 материала, от които авторски 12 бр. и 11 бр. в съавторство. Трябва да се посочи активното участие на кандидата в международни научни конференции у нас и в чужбина.

В публикациите на кандидата, за нуждите на научните изследвания, свободното и коректно е използван подходящ и голям по обем математически апарат.

Откроява се устойчивостта на научните интереси на кандидата в научната област на конкурса, намерили отражение в неговите научни разработки след докторската му дисертация¹ за научната степен „Доктор на науките“.

Актуалността на разработвания от полк. доц. д.н. Веселин Мадански проблем, в научно и научноприложно отношение произтича от необходимостта да бъде разширено системното научно знание за спецификата на теорията и практиката на безопасността на жизнената дейност в сигурността.

Научноизследователската и преподавателска дейност на кандидата в конкурса, е насочена основно в областта на разширяване и обогатяване на научното познание относно условията за безопасност на жизнената дейност в сигурността и отбраната. Безопасността на жизнената дейност като област на научните и професионалните знания в съвременните военни конфликти е разгледана през призмата на условията на военно-професионална дейност и влиянието на екстремалните факторите в тях.

В изследванията свързани с научно-теоретичното осветляване на проблема и разработването на нови модерни организационно-управленски решения и образователни политики полк. доц. д.н. Веселин Мадански, прецизно и адекватно са обработени и обобщени многообразните и често пъти противоречиви елементи на научното изграждане, чрез извършен системно-структурен и функционален анализ на основните концепции и модели за безопасност на жизнената дейност в сигурността и отбраната.

Кандидатът доразвива научната теория, която не само описва, но систематизира и обобщава. Предлага интелектуален подход към принципите и подходите за безопасността на жизнената дейност в сигурността.

Личното участие на полк. доц. д.н. Веселин Мадански в процеса на специализирана подготовка на военнослужещи и успешната му лична военнопрофесионална дейност показват съпричастност към разработваната тематика по учебните дисциплини на конкурса.

¹ Тема: „Основи на оцеляването в екстремални условия на военно професионалната дейност“.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

2.1. Учебно- преподавателска дейност на кандидата

Полковник доц. д.н. Веселин Мадански преподава по учебните дисциплини: „Оцеляване в екстремални природни условия” със студентите от всички специалности, „Оцеляване в екстремални условия” и „Тактическо оцеляване” с курсанти и специализанти.

Годишната аудиторна учебна заетост на кандидата през последните пет години е много над нормативите. Същият има успешно защитили двама докторанти.

2.2. Контролна и експертна дейност

Полковник доц. д.н. Веселин Мадански е активен участник в експертна, консултантска и друга дейност на институции и органи на управление в сферата за сигурност и системата за военно образование.

Ръководител е на два научни проекта, финансирани от Министерството на отбраната на Република България. Активно участва като ключов експерт в два проекта по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013” в НВУ „В. Левски.

Според представената справка полк. доц. д.н. Веселин Мадански е активен участник в организационни, научни и програмни комитети на международни и национални научни форуми.

2.3. Нормативна област.

Кандидатът взема активно участие и ръководство при разработването на редица стандартизационни и други нормативни документи, свързани с военнообразователната система и процеса на обучение, научни изследвания и иновационна дейност в Националния военен университет „В.Левски”.

3. Основни научни резултати и приноси

Основните приноси на кандидата са с научен, научно приложен и приложен характер и могат да се обобщят в следните направления: научноизследователска дейност; преподавателска дейност; контролна дейност и нормативна област.

Кандидатът е представил трудовете си в различен формат, като в тематично отношение те са фокусирани към три взаимно свързани проблемно-тематични области: Сигурност и отбрана; Образование и обучение в сигурността и отбраната; Икономика на сигурността и отбраната.

3.1. Тематична област - „Сигурност и отбрана”:

Генерирани са нови знания чрез научно-теоретично обобщаване на концепцията за безопасност на жизнената дейност като инструментариум за разработване на адекватни принципи на жизнена дейност на обществото. – трудове: 1.1.; 2.1.; 3.1. 3.2.; 3.3.; 3.4.; 3.5.; 3.8.; 3.9.;3.18.

Разкрита е същността на концепцията за безопасност на жизнената дейност, нейната теоретична база, понятиен апарат и интегрални показатели, и същността и съдържанието ѝ като област на научните и професионални знания, обхващащи

теорията и практиката за защита на човека и човешките общности от опасни и вредни фактори във всички сфери на човешката дейност, които следва да се изучават заедно с екологичните, икономическите, технологичните, социалните, организационните и други елементи на системите, в които те влизат – трудове: 1.1.; 2.1.; 3.8.

Анализирана е същността на концепцията за безопасност на жизнената дейност в аспектите на сигурността и отбраната на основата на анализа на опасностите и заплахите, екстремалната ситуация като проява на опасността в жизнената дейност, военнопрофесионалната дейност като екстремална професия и военните конфликти като екстремална тяхна проява - трудове: 1.1.; 2.1.

Обогатени и разширени са теоретичните и практическите постановки за схващанията за екстремалността в условията на дейност и на оцеляването, като особен вид дейност. Разграничени са понятията „екстремална ситуация” и „екстремални условия” чрез обобщаване на научните постановки за екстремалността в съвременната наука и в аспекта на дейността. Предложена е обобщена и допълнена класификация на екстремалните ситуации. - трудове - 1.1.; 2.1.; 3.4.; 3.19.

Разкрита същността и структурата на оцеляването като интегрален елемент на военнопрофесионалната дейност и е допълнена структурата на готовността на военнослужещи за оцеляване в екстремални условия на военнопрофесионална дейност. Обосновани са основите на оцеляването в аспекта на безопасността на жизнената дейност и са характеризирани основни екстремални фактори на оцеляване – трудове: 1.1.; 2.1.; 3.10.; 3.11.

Обоснована и доказана е научно-експертна платформа, чрез която са формулирани методологическите постановки за ефективна подготовка на военнослужещите за оцеляване в екстремални условия: изискванията, методическите основи и организационните аспекти на подготовката: принципи, цели, структура, етапи, съдържание, проверка на знанията и уменията и организационно-педагогическите условия за постигане на желаната ефективност при подготовката- трудове- 1.1.; 3.10.; 3.12

3.2. Тематична област - „Образование и обучение в сигурността и отбраната“

Очертани са базовите принципи на структурата и дейността на военнообразователната система и фундаменталните стратегически цели и задачи, основните направления и възможности за усъвършенстването ѝ в концептуално, организационно и технологично отношение- трудове- 3.13.; 3.14.; 3.15.; 3.16.; 3.17; 3.20.; 3.21.; 3.22.; 3.23.; 3.24.; 3.25.; 3.26.

Анализирани са основните елементи на военнообразователната система на Република България, като комплексна, адаптивна и гъвкава система, която се развива в единство, с взаимно допълване и без дублиране със системата на гражданското образование в Република България. Доказана е необходимостта, образователната система следва да се разглежда като подсистема на системата за национална сигурност, а военнообразователната система (ВОС) е неин основен елемент- трудове- 3.15.; 3.16.

Анализирани са характеристиките на конкурентната среда на обучението в областта на сигурността, отразена в Рейтинговата система на висшите училища в България. 3.21., нейните особености при обучението в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ от област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“. 3.20., нейната динамика. 3.22., адаптивността на НВУ „В. Левски“ към конкурентната среда. 3.13.; проблемите и несъответствията в нормативната база, регламентираща обучението в областта на сигурността и отбраната, създаваща условия за конкуренция без правила, както и състоянието на развитието на академичния състав в областта в създадените условия за експресно научно израстване- трудове- 3.13.; 3.20.; 3.21.; 3.22.; 3.23.

Предложен е нов подход към управлението на развитието на научния потенциал във военнообразователната система като базисна основа на съвременно знание в системата за сигурност, гарантиращ приемствеността и естествения еволюционен преход чрез разработване на компетентностни модели като критерий за способностите на отделния член на академичния състав и изискванията на настоящата и бъдещите длъжности и диагностика на дефицитите- трудове- 3.7.; 3.21

Създадена е система от теоретични обобщения и научнообосновани предложения по проблемите на обучението в трите степени на висше образование в областта „Сигурност и отбрана“ по професионалните направления „Национална сигурност“ и „Военно дело“, теорията на националната сигурност и научните основи на системното управление, теорията и практиката на обучението в образователната и научна степен „Доктор“ за създаването на необходимия потенциал и капацитет от подготвен академичен състав в системата за сигурност- трудове- 3.24.,3.21.,3.13.,3.22.,3.14.,3.15.

3.3. Тематична област- „Икономика на сигурността и отбраната“

На база на теоретичен анализ са предложени специфични подходи при осъществяване на офсетните сделки в Българската армия- трудове- 3.27.; 3.28

Предложен е алтернативен подход при осъществяване на управлението на различните видове предприятия. Използва се и се прилага социалното програмиране като специфична технология в управлението на малките и средни предприятия. Спецификата на дейностите свързани с отбраната и сигурността са дефинирани като отделен елемент в процеса на програмиране - 3.29.

Изведени са конкретни предложения с практико-приложен характер за подкрепата на предприемачеството чрез насърчаването на конкурентоспособността - 3.30.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката.

В предоставените за участие в конкурса материали е доказано приложението на резултатите от научноизследователската и нормативна дейност на кандидата в конкурса - полк. доц. д.н. Веселин Мадански.

Полковник доц. д.н. Веселин Мадански е основен автор в по-голямата част от съвместните публикации.

Познавам полк. доц. д.н. Веселин Мадански като един от водещите научни изследователи и доказан университетски преподаватели в областта на безопасността на жизнената дейност в сигурността и отбраната.

Трудовете на кандидата са самостоятелно дело и успешно защитават изявените от него в справката претенции за научни, научно приложни и приложни приноси.

5. Критични бележки за представените трудове

Към представените за рецензиране материали могат да се отправят и някои критични бележки и препоръки отнасящи се до оформянето на материалите за участие в конкурса. В част от трудовете има повторения и редакционни грешки, които не намаляват научната им стойност;

Посочените пропуски носят или дискуссионен или технически характер и не намаляват стойността на резултатите, постигнати от полк. доц. д.н. Веселин Мадански.

6. Заключение

Оценката ми за научните трудове на полк. доц. д.н. Веселин Петров Мадански, единствен участник в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, за нуждите на катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойскови“ на Национален военен университет „Васил Левски“ по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност“ и „Модул за оцеляване“ е „положителна“.

7. Оценка на кандидатите

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, полк. доц. д.н. Веселин Петров Мадански и да предложи на факултетния съвет при факултет „Общовойскови“ на НВУ „В. Левски“ да бъде избран и да заеме академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“, в катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойскови“ на Национален военен университет „Васил Левски“.

16.10.2017 г.

Член на научното жури:

проф. д.в.н.

(Георги Бахчеванов)